

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in
quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus
respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum
luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque
omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. CLVI. Placentina hæreditatis. De eadem materia fideicommissi vel
substitutionis ordinate in casu alicujus non implementi infra certum
terminum demandati, & in specie super erectione Monasterii ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

do, eodem modo quo institui potest aliquis nasci-
turus, quamvis de tempore testamenti vel mortis
testatoris adhuc non conceptus, juxta easum de quo
infia in Rom. primog. de Amadoris disc. 183. & in spe-
cie validae dispositionis ad favorem Conventus vel

Monasterii erigendi exercitii relatis Berous conf. 21.

nu. 8 & 9. lib. 2. Mantic. de conject. lib. 8. tit. 6. nu. 12.

Gonzal. ad reg. 8. §. 7. glos. 5. nu. 100. & seqq. Gratian.

discept. 378. nu. 1. & seqq.

men vis in eo non erat, quia nil intereat intra illum

vel longe postea id sequi, sed bene praefinitus fuit
gratia sollicitandi, & ne absque aliqua termini præfigi-
tione res haberet progressum in infinitum.

Illi autem motivum, ex quo iuste ac probabi-
les dictæ resolutiones vise fuerunt, constitebat in
jam certificata impossibilitate obtinendi dictam
derogationem per declarationem ut supra à Pon-
tifice factam, ac etiam quia aliquid constabat
illum non esse concessurum, ideoque intrabat re-
gula, quod non admittuntur illæ diligentiae, quas
certum est non esse profuturas, neque concedi-
tur restitutio ad faciendum id, quod jam certifi-
catum est esse impossibile, ad text. in l. quod si minor
§. Scavola ff. de minor. quem in proposito ponde-
ravit Cravett. conf. 151. num. 29. Menoch. conf. 714.
num. 64. Gratian. discept. 767. num. 45. Cyriac. con-
trov. 239. num. 21. In idem suffragante proposicio-
ne quam adeò frequenter & quotidiana habe-
mus super denegatione remissoriarum ex capite irre-
levantis, quoniam concedenda non sunt illa quæ
postquam fuerunt concessa non sunt profutura,
cum aliquid id non contineret, nisi inanem circui-
tum in jure damnum.

PLACENTINA HÆREDITATIS

PRO

DOMO PIA ORPHANARUM.

Responsum pro veritate.

De eadem materia fideicommissi vel
substitutionis ordinatae in calu ali-
cujus non implementi infra certum
terminum demandati, & in specie
super erectione Monasterii juxta
calum precedentem; Et an constare
debeat de precedentibus diligentias,
quod opus prius demandatum ad-
impleri non potuerit.

S V M M A R I V M.

¹ F *Alli series.*

² De fideicommisso aperto ob implementum non
sequatum in termino etiam sine culpa. & de distinc-
tione inter dispositionem conditionalem, & mo-
dalem.

³ De differentia quando cessatio conditionis causet novum
fideicommissum. & quando causet fideicommissi
cessationem ad favorem hereditatis gravari.

⁴ Heres gravatus dicitur dominus. unde cessante gra-
vanitate nihil acquirit de novo, sed solum tollitur ob-
staculum.

⁵ Nemo potest ex eius negligencia vel defecitu reportare
lucrum & commodum.

⁶ De presumptione resultante a lapsu temporis iunctio
cum observantia.

7 Fallit

- 7 Fallit ubi constat de contraria veritate.
 2 Senus anchoris in causa etiam pro veritate & de ratione.
 9 Quod non sint adhibenda diligentia ubi constat eas non esse proficiendas.
 10 De requisitis ad erectionem novorum Monasteriorum.
 11 Ad materiam texti. in l. Theopompos, super declaratione facta per fiduciarium.
 12 De questione, an habens facultatem nominandi & eligendi facta semel nominatione vel declaratione possit variare.

DISC. CLVI.

Comitissa Victoria Marocca de Scottis, instituta herede pia Domo Orphanarum Placentiae, mandavit, detractis legatis, aliiisque oneribus injunctis, id quod ex eius hæreditate superest erogari in erectionem Monasterii Monialium juxta leges ab ea præscriptas, & quatenus infra quatuor annos, adhibitis diligentias, tale opus sequi non posset, voluit hæreditatem remanere penes ipsammet Domum institutam; Supervixit autem testatrix post conditum testamentum per quinquennium, atque morti proxima, condidit codicilos, in quibus enixa commendando Ducissam Parmæ ac Placentiae dictam piam domum, cum subsequentissimis ac amplissimis verbis, eidem Ducissam arbitrium ac facultatem dedit, interpretandi seu declarandi ejus voluntatem utpore sibi communicatae recteque cognitam in omnibus partibus, in quibus ilia dubitationem recipere posset; Sequitum est testatrix obitum, Dueissam prædictam, Episcopo etiam consentiente & approbante, per Epistolam, ac oretensis declaravit, quod agnita difficultate vel impossibilitate dicti implementi, absque necessitate aliarum diligentiarum, ac lapsu quadriennii, hæreditas applicari poterat eidem domui, qua proinde ampliata fuit; Post longum vero intermissionem annorum circiter viginti excitata fuit difficultas circa invalidam dictæ hæreditatis applicationem, quodque integrum esset, non obstante lapsu temporis, procedere ad erectionem Monasterii per testaticem demandatam, ex eo quod non constaret adhibitas esse diligentias, quas eadem testatrix infra dictum terminum adhiberi voluit, ideoque solus termini lapsus absque diligentias non sufficeret; Quare defuper ex parte Administratorum dicta domus consultus.

Respondendo more Consulentis ad requirentis opportunitatem, dicebam casum videri in individuo dicisum per Rotam in Romana hæreditatis. 2 Decembri 1655. coram Albergato, & 28. Aprili 1659. coram Melito quæ decisiones prodierunt in causa de quo disc. proxime precedenti, ubi in puncto demandatae erectionis Monasterii infra certum terminum, quo elapsio dicitur factum esse casum substitutionis, non curato, an ex culpa id proveniret, cum ageretur de dispositione conditionali, non autem modalis ac personali juxta distinctiones & conclusiones, de quibus eodem disc. proced. & in Neapolitana hæreditatis disc. 154. quæ deducebam etiam in hoc responso.

Ponderando etiam, facilius in isto casu, quam in praecedenti intrare ea quæ ibi habentur de dispositione conditionali, quoniam ibi agebatur de adimento hæreditatem primo hæredi scripto ob conditionem in tempore non impletam, ut illa transferretur in substitutum; In praesenti autem res

erat in oppositum, quod scilicet non agenti servitute vel onere fideicommissi in causa implementi ordinati, unde propterea hæres cogitur obtentam hæreditatem alteri restituere, versus ab ejus assequitione acerbi, sed agere inducenda liberare, ac de faciendo cellestis rede substitutionis ac fideicommissi onus, si ista domus non contenderet de nova acquisitione resultante à purificatione conditionis, de qua institutus auctor docere debet, cum illud die intentionis fundamentum, sed solum contentum de non restituendo id quod jam possidet au tinuerat; Hæres enim fideicommisso gravaueriori ac recepta sententia dicitur versus ac catus dominus, cuius tamen dominium restabat in casu purificatione conditionis subiectum est, ut cessatio oneris vel fideicommissi, nomine in eo novum dominium, novumque aquitatem, sed solum tollat illud obstatulum, consequi poteret ejus resolutio, ita continetur ejus statu magis libero effectu, juxata operationem Bullæ Baronum in proprio per habent deducta subtit. defendit auctor Baronum disc. 89. & in aliis ibidem, unde prædictus causus videbatur magis planus,

Verum reflectendo ad veritatem, prima suis casibus vera etiæ aliquam apparente hære se non tamen subsistebant ex detecta applicatione quoniam testatrix contenta non fuit sibi temporis, sed eopulariæ adjectetiam diligenter ideoque ex duobus cepulatis unita implementum non sufficit; Fortius vero ubi alterum implementum injunctum est eidem, qui ex illius regule commodum vult reportare; Tunc estimatur absurdum, ut propria culpa proxima delictum pro sit ad lucrum, alia et verba fide non reportandum, magis docens alia diligenter, quodque non implementum habeat impossibilitate sequatur, dum in altero, quo disc. precedenti, non imperatio non illius derogationis quam testator pro conditione adjecerat, non redundabat ad committit imperantibus, sed potius in istius odium & culpam ad commodum regi.

Et clarius quia neque allegati poterat presumptio, quo ex longava obliterata redire let ad not. in cap. pervenit de emp. & rendit, concord. deductis per Gabr. de presump. contra 154. & adden. decif. 52. & 354. Baratt. & aliis decif. 45. decif. 94. num. 9. par. 7. rec. & frequent. subtit. de alien. & alibi in proposito præsumptio beneplaciti, vel alterius extrinsecus sollicitus resultantis à lapsu temporis juncto considerantia, super quo cadere solet qualitas deficiat tempus longum, vel requiratur longissimum. Id enim procedit in dubio, quando allegata test possibiliter intervenit sollemnitatis vel alii qui praecedere debebat, unde procederet temporis junctus cum observantia determinatae presumptivam probationem ejus, quodque absque necessitate vera probationis; Sed utrum ubi constat de contraria negativa ab anno primi tempore junctus cum observantia determinatae presumptivam cedit veritati Omnia antiqu. Temp. par. 3. cap. 1. num. 27. Caval. dec. num. 2. Rot. dec. 294. num. 29. & seqq. par. 2. Add. ad Baratt. dec. 1 & dec. 120, unde cum his facti specie concurreret etius positivus applicans hæreditatis huius domini ab initio cum expressa declaratione, quod expectati non debet lapsu triennii, exinde clara resultabat probatio negativa.

super diligentis non adhibitis, & consequenter, quod allegabilis non esset presumptio quæ resultat à longa vel longissima observantia.

Quamvis autem hæc urgerent, atque in suis casibus vera esent, adhuc tamen reflectendo ad solam veritatem, atque istius sensu retento respondi, bonum jus huic domui assister ex fundamento eodem præcedenti disc. insinuato, in quo pariter illius casus julii consiliebat, cessantis scilicet necessitatibus adhibendis illas diligentias quas ab initio constat non esse profuturas, quoniam iam constet de impossibilitate illius actus, qui ex diligentis sperabatur, ex ibi allegatis cum alius in puncto consumilis dispositionis vel clausulæ fætis diligentis, apud Cap. Latr. consult. 148. num. 8. & 9. & per Rotam in Firmanam p. 9 cumaria 14. Decembbris 1651. coram Bichio, atque videatur principium certum non indigens testimonii, cum alias eset admittere circuitum merè inanem in jure datum.

De ista vero impossibilitate constabat, quodque diligentia nulla tenus profutura fuissent, Tum quia attentis rigoribus, cum quibus hodie per Sac. Congregationem Episcoporum & Regularium in materia erectionum novorum Monasteriorum Monialium proceditur circa dote pro congrua substantiatione ab initio, attempo præsternit instituto S. The refix per testaticem desiderato, quod est omnium difficultius, ac longè majus peculum exigit, constabat de insufficientia hereditatis, & consequenter de impossibilitate operis; Tum etiam quia, ut constat ex decisionibus editis in Casuarugustana foundationis Conventus coram Verospio post Bonnerum decis. 60. & 67. cum aliis in eadem causa, de qua in sua materia sub it de Regulari, pro nova Monasterii erectione, ultra Beneficium Apostolicum, aliaque requisita, præcis necessariis est etiam assentis Episcopi, line quo id sequi non potest, unde propter ea cum in hac fæci specie Episcopus ab initio declarasset animum diversum super non erectione dicti Monasterii, laudando & cooperando ut hujus hereditatis communis dicta domui pro eius ampliatione cederet, hinc proinde planum remanere videbatur alias diligentias adhiberi non debuisse, ut potest sine dubio non profuturas.

Omnis vero penitus dubitatio cessare videbatur ex dicta alia circumstantia resultantia à declaratione facta per Duciſſam testaticem fiduciariam, & cuius declarationibus eadem testatrix deferri voluit, quod opus non esset expectare dicti termini lapsum, neque alias achibere diligentias, sed ex tunc procedi posset ad dictam applicationem, super qua non solum concurrebat declaratio verbalis, sed etiam altera major fæci, ob subsequuntur ampliationem cum illius hereditatis effectibus ac redditibus, ipsius Ducisſa & Episcopo approbantibus, & cooperantibus, unde propter concurrere dicebam remissionem, tam termini quam diligentiarum, factam per ipsam testaticem, à qua fieri dicitur totum id quod fiat à fiduciario, cui testator suam voluntatem aperire dixisset, juxta terminos textus in l. Theopompi ff. de dote prelegata cum concord. de quibus infra in Perusina creationis Canonicius & in Anconit. de Thomasis d. 182 & 183 ad materiam fideicommissi ordinati ad alterius declarationem seu electionem, qua ibi deducta in præfensi etiam deducabantur; Potissimum vero ubi fiduciarii declaratio sit verisimilis, atque probabilitatis fomentum habeat, quod talis fuerit testatoris voluntas, cum id principaliter in hac materia attendendum veniat ex iis quæ habentur deductis in d. perusini disc. 182.

Cardin. Luca de Fideicom.

Hæc autem verisimilitudo in præsenti accedebat, quoniam testatrix de tempore testamenti habuit in animo, quod sufficeret terminus quadriennii ad se certificandum, an per eam desiderata Monasterii erectione effectum fortiri posset necne, unde cum ipsa postmodum supervixisset per quinquennium, ita ipsam in majori spatio de hoc certificari potuit cum melioribus diligentias per ipsam adhibitis, ac propteræ dictam codicillarem dispositionem adiecit; Alia etiam efficaci conjectura ex dictis codicillis resultante, ob eniam commendationem, quam ipsi Ducisſa facit, non de Monasterio erigendo, quod nullatenus nominavit, sed de ista domo, signum clarum quod jam certificata eset, in dicta electione sequi non posset, pro firmo in animo habuit hereditatem remansuram esse penè istam domum, cuius commendatio alius incongrua fuisset, cum prius debuisset fieri de Monasterio erigendo, unde juncta etiam dicta longa observantia annorum 20. inhi videbatur quod versaremur in casu omnino plano; Et quamvis in aliquibus responsis transmissis editis in contrarium assumeretur cum longo apparatu quæſtio, An habens facultatem nominandi vel eligendi facta electione vel nominatione variare posset necnè, qualquid eset in libito ejusdem Ducisſa alteri statuendi seu declarandi, advertebam tamen istos terminos prorsus extraneos esse à casu ex iis, quæ habentur deducta in v. Perusina, & in d. Anconitana disc. 182 & 183, ubi de hac materia, & etiam habetur supra dicta 33 & in aliis ad materiam facultatis præligendi & nominandi.

BONON. PRIMOGENITURE

SEV

BONORUM DE FONTANIS

PRO

MARCH. LUDOVICO FONTANA

CVM

CLARIO FRATRE, seu LUDOVICO
juniore ejus filio.

Casus decisus per Rotam pro Marchiene
Ludovico.

De fideicommisso penali & caducitatis ex capite alienationis contra præceptum testatoris, quando intret necnè; Et an solus consentius præstitus per habentem ius vel spem successionis alienationi faciat per fideicommissi possessorum inducat eamdem penam caducitatis contra consentientem.

S V M M A R I V M .

1. Ad series.

2. Resolutions causa.

3. De theoria Part. quod paria sunt alienare, vel alienationi consentire & num. 12.

II

4. Com.